

A TENGERPART

NAPILAP.

VI évfolyam.

FIUME, szerda 1909. július 21.

160. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet

Nyomda telefontszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . 12 kor. Egy hónapra . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petít sorja 40 fillér.

Életbelép a kivándorlási törvény.

Ismételten sürgöttük a kivándorlási törvény sürgős életbeléptetését, mert azt tartottuk, amit a belügyminiszter a most kiadott életbeléptetési rendeletben mond, hogy a „nemzeti, gazdasági jogi és erkölcsi szempontok elengedhetetlen kötelességüké tették, hogy a kivándorlásra az eddiginél szigorubb rendeletet léptessünk életbe. Éppen azért örülünk annak, hogy a kivándorlási törvény folyó évi szeptember hó elsején életbe lép. Az életbeléptetési rendelet legfontosabb része az ötödik fejezet, mely azt a fontos társadalmi szövet ismerteti, amely hivatva lesz társadalmi uton hazánk legvérvörzsebb sebé, a kivándorlást enyhíteni. Ez a társadalmi szerv a kivándorlási tanács, amely megalakul központilag és a vidéken is s mindenütt a helyzethez illő, a kérdés egész egyetemét átölelő programot állapít meg, a helyi körülmény szerint, amely a reánk zúdított új szociális veszedelmet talán elhárítja rólunk, azt a veszedelmet, melyet görnyedve érez gazdag és szegény: a nemzeti vérvesztés következtében beálló gazdasági termelés drága, elviselhetetlen voltát.

Azt hisszük azonban, hogy a hatóságnak a kivándorlás enyhítésére irányuló munkáját csak az esetben kísérheti teljes siker, ha a társadalom nagy érdeklődéssel fog a feladathoz járulni és sikerére széles körben közreműködni. Abban a jóleső hitben vagyunk, hogy éppen a társadalomnak a munka vonalába való állítása, — ha ugyan a társadalom kellő módon felismeri azt a szinte hazamentő célt, amely munkára hívja, — segít majd meggyorsítani a nemzeti veszedelmet.

Egy dolog mindenestre vigasztaló. Amerika tiltó táblákat állít föl oda azokra a helyekre, ahonnan a beözönlés állandó. Paralell Európának a kivándorlást nehezítő intézkedéseivel, Amerika is hasonló és komoly intézkedéseket tesz a bevándorlás megállítására.

Ugy tetszik nekünk, hogy Amerika ideoda hasonlít egy olyan villamos kocsihoz, melyre a kalauz lekasztani készül a „Megtelt“ táblát. Hogy ez így van, idézzük az amerikai „Szabadság“ című lap feltűnő helyen közölt követendő sorait:

Már több ízben hírt hoztuk, hogy amióta Willams az ur Ellis Island szigetén, a kivándorlók iránt nincsenek elnézéssel és ha azok nem felelnek meg a törvény követelményeinek, visszaküldik őket régi hazájukba.

Sohasem figyelmeztettük honfitársainkat komolyabban, mint figyelmeztetjük most, hogy a lehető legjobban megfontolják, mielőtt utra kelnek az Egyesült Államokba. Szól pedig ezen figyelmeztetésünk nemcsak azoknak, kik önként, saját akaratukból indulnak el hazulról, hanem azoknak is, kik az Egyesült Államokban élve, vagy itt megtelepedve, hozzátartozóikat hozatják ki.

Bármilyen testi fogyatkozással bírjon valaki, ha pld. vak, sánta, béna, pupos, — szenvedjen sérvben vagy valamely más betegségben — a bevándorlási hatóság kérése nélkül visszaküldi azon esetben is, ha nincsen anyagiakkal kellőleg ellátva.

Egyébként mi már hetek óta utalunk az ekként megváltozott viszonyokra és az ezzel kapcsolatos, mindinkább sűrűbben előforduló deportálásokra. Azok tehát, kik jóindulatu tanácsunkat nem szivlelik meg és könnyelműen utra kelve, ideérkezésük alkalmával bajoknak és kellemetlenségeknek vannak kitéve, önmaguknak tulajdonítsák az ily káros következményeket.

Ebből a kis szemelvényből és abból a körülményből, hogy a kivándorlók szigetén, Ellis Island nevű vesztézárbán ez idő szerint háromezer olyan kivándorló várja sorsát, akiket a szigorú bevándorlási biztos nem engedett partra szállani, — megállapítható, hogy a kivándorlásra vonatkozó hirdetett szigorúságnak a fele se tréfa: Amerika palliatív intézkedésekkel korlátozza a kivándorlást mindaddig, míg a szenátus előtt levő törvényjavaslat az Amerikában követelt nagyobb biztosítéki alap és 12 dolláros fej adó behozásával amugy is lehetlenné teszi a kivándorlást. Mondanunk sem kell, hogy a munkaadók érdekeinek ezek a rendelkezések nem tetszetősek: az amerikai szén-, petroleum-, hus- és egyéb királyok, akik az olcsó munkabérek következtében szereztek milliárdjaikat, nem fognak szívesen beleegyezni abba, hogy a szenátust a törvény meghozza. Ám súlyos gazdasági okok és az erős közvélemény kiküzdte ezt bizonyos a milliárdosok ellenére.

Ne várjuk azonban összetett kezekkel, hogy mit tesz megmentésünkre Amerika, hanem érző szívvel és szeretettel maga a társadalom induljon munkára, hogy honfitársainkat itthon tartasuk nemzetünk erősítésére.

UJDONSÁGOK.

— **A kormányzó érkezése.** Nákó Sándor gróf kormányzó mai jelentés szerint július 23-ikán érkezik Fiuméba.

— **Az orvoskongresszus és Fiume.** A rappresentanza legutóbbi ülésén a budapesti orvoskongresszusra Blasich dr. tiszti főorvost továbbá Posder és Grossich dr. orvosokat küldötték ki s a kiküldésről hivatalosan értesítették az orvoskongresszus vezetőségét.

Ennek ellenére a vezetőség által szétküldött tárgysorozati jegyzék, amely a kongresszusra eddig jelentkezettek névsorát is közli, Fiume közjogi állásának mellőzésével Fiumét Horvátországgal összekapcsolja s azt írja, hogy az orvoskongresszuson Fiumét Jakovic dr. fiumei orvos képviseli. A kongresszus vezetőségének reméljük, célzatosság nélküli intézkedése kellemetlen benyomást keltett Fiumében s kívánatos

lenne, ha a vezetőség a tévedést alkalmas módon kijavítaná.

Itt emlíjük meg, hogy Blasich József dr. tiszti főorvos a helytelen közlés miatt a gyűlésen fel is fog szólalni.

— **Házépítési ellenőrzés.** A laháshány kellemetlensége hosszabb idő óta érezteti hatását Fiumében s a lakásmizéria mindig nagyobb és nagyobb lesz mert a házépítés nincs arányban Fiume lakosságának rohamos fejlődésével. A vállalkozási kedv is megcsappant, alig építenek házakat. Most is mindössze nyolc ház építése van folyamatban, amelyeknek hatósági ellenőrzése e héten lesz.

A bizottság, melynek tagjai Deseppi Róbert városi tanácsos, Blasich dr. városi tiszti főorvos és a Servizi publici egy mérnöke, helyszíni szemle alapján győződik meg, hogy az építkezés megfelel-e az egészségügy, a biztonság követelményeinek. A nyolc új ház közül egy hatalmas négyemeletes bérházat az Unione Cooperativa Fiumana épített a Via degli Operain. Az Unione által most épített ház egyes emeleit, vagy egyes lakásait külön-külön is eladják s nem érdektelen megjegyezni, hogy a még építés alatt levő ház több részét máris eladták.

— **Megmérgezett és kirabolt ember.** Megírtuk, hogy a június 30-áról július 1-ére virradó éjjelen a halcsarnok mögött egy arra járkáló rendőr megtalálta Janzekovich János 24 éves metlicai pintért, kit egy ismeretlen tettes kénsavval kevert borral megitatott, majd átkutatta zsebeit, elvette pénzét s eltűnt. A rendőrség a megindított nyomozás során megállapította, hogy a tettes Korp János 34 éves gráci pintér, aki jelenleg Triesztben tartózkodik. Azonnal értesítették erről a trieszti rendőrséget, amely letartóztatta Korpót. A lelketlen embert most Fiuméba hozták s megindítják ellene az eljárást.

— **Súlyos szerencsétlenség.** Tegnap délután 3 óra tájban a Corsia Deakon a vasúti sorompó mellett épülő új vasúti raktárnál súlyos szerencsétlenség történt. A raktárnál dolgozó Sekulich Lázár 44 éves bácskai és Nemes Károly 55 éves budapesti munkásokra hirtelen több cementzsák zuhant, s maga alá temette őket. Munkástársai azonnal a mentéshez láttak s ledobálták róluk a súlyos zsákokat és azután a mentőket értesítették a balesetről akik a két súlyosan sebesültet a kórházba szállították, hol belső sérülések színtomáit észlelték rajtuk. A vizsgálat megállapította, hogy a baleset véletlenségből történt.

— **Hazu!ról megszökött fíu.** A lemergi rendőrség távirati megkeresést intézett a fiumei rendőrséghez Petz Rajmond 15 éves fíu letartóztatására, aki atyjától 400 koronát lopott s azután megszökött. Alapos a gyanu, hogy a fíu Fiume felé utazik, s ezért a rendőrség megtette a letartóztatására szükséges intézkedéseket.

— **Építősztrájk Abbáziában.** Az abbáziai Kvarnero kávéház és terras építésénél tegnap délelőtt hirtelen sztrájk ütött ki. A sztrájk oka a munkavezetők durvasága volt, akik a munkásokkal, gorombán bántak. Folyton szidták és ütlegelték őket s a jámbor természetű horvátok tovább is túrték volna a szidalmazást, ha a nagyobb számú magyar munkások meg nem unják horvát társaik bántalmazását. A magyarok ugyanis védelmükbe vették a horvátokat s többször figyelmeztették a munkavezetőket durva bánásmódjuk következményeire. Felszólalásuk azonban eredménytelen maradt, s ezért a magyarok kezdeményezésére tegnap délelőtt tíz órakor valamennyi munkás, számszerint 150-en beszüntették a munkát. A sztrájkoló munkások a munkavezetők elbocsátását és emberséges bánásmódot követelnek. A magyar munkások bátor fellépése kellemes feltűnést keltett az Abbáziában nyaraló magyarok között.

— **A vasárnapi munkaszünet megsértése.** Feddi Mária vegyeskereskedőnőt továbbá Sussanj József plassei kereskedőt feljelentették, hogy scurignei üzletüket a vasárnapi munkaszünetről szóló szabályrendelet megsértésével vasárnap reggel nyolc óráig nyitva tartották.

— **Feljelentett éjjeli őr.** Rosmun Istvánt, a tanningyár éjjeli őret feljelentették, mert két éjjel a jelzőlámpákat nem gyújtotta meg s így veszélyeztette a járó-kelők épségét.

— **Az éjjeli nyugalom érdekében.** Michelaus Egidio 30 éves triezti illetőségű szobafestőt a rendőrbíró ma 24 órai elzárásra ítélte, mert részeg fővel a Piazza del Municipion közbotrányt okozott.

— **Talált ékszer.** Magos Ulisse magánzó tegnap délután a Via Gelsin egy értékebb aranygyűrűt talált. Magos a gyűrűt a mlaccai rendőri kirendeltségnek adta át, amely a jelentés kapcsán a központi rendőrségnek szolgáltatotta be, ahol igazolt tulajdonosa átveheti.

— **Magyar királyi gyógynövény-beváltó telepek.** A létért való küzdelem kezdi megérlelni gazdáinkban a gondolatot, hogy egyoldalú gabonatermesztésből ma már megélni nem lehet, s hogy a kis földből is oly sok hasznot hajtó gyógynövényművelés a jövőben sem maradhat meddő fáradozásnak, remélhetők a magyar gyógynövény kereskedelem felvirágzása, s ezzel együtt a magy. kir. gyógynövény-beváltó telepek létrejötte. Hazánk több mint 150 állandóan keresett gyógynövényfajta szolgáltat a közegészségügynek s hogy a kereskedelemben alig ötvenfével szerepel, jogosan felmerülhet a hanyagság vádja, hogy a létező, de nem gyűjtött többi növény árával a külföldi, de legnagyobb részét az osztrák kereskedők zsebeit tömők. Például a 2,300,000 katasztrális hold területet elfoglaló Pinus silvestris és Picea excelsa fenyők értékés gyantáját nem gyűjtik, mit sem törődve azzal, hogy ezáltal évente száz ezreket veszítünk, sőt saját szükségletünkért még e cikkeken is sok esetben külföldre kell menni. Mig ha a beváltó telepek létrejövénnek s azok alkalmazottai kultiválásra vagy gyűjtésre buzdítanák a környék lakóit, fellendülne a gyógynövénykereskedelem, újabb pénzforráshoz jutna a nép, a gazdaközönség, s végül nyerne maga az állam is az importált pénzből, a nyers árukat feldolgozó gyárak jövedelméből, a kivándorlás csökkenéséből, az újabb adózó alanyból s népének az anyagi javakkal együtt növekvő erkölcsi erősbödéséből.

— **A kikötőből.** Julius 20. Érkezett: „Szápary“ magyar gőzös Marseilleből 1200 láda citrommal és 40 tonna vegyes áruval.

Indult: Maria Terezia“ osztrák gőzös Konstantinápolyba 60 tonna rizszsel, 20 tonna sziksóval és 20 tonna papírral, „Goritia“ osztrák gőzös Alexandriába 130 tonna rizszsel, 100 tonna sziksóval és 70 tonna cukorral, „Bujja Scutarina“ török gőzös Skutariba üresen, „Kirikiki“ olasz gőzös Cataniába 230 tonna fával, „Jadran“ osztrák gőzös Metkovicba 130 tonna vegyes áruval.

— **Cseh fondorkodás a magyar konzerv-gyárosok ellen.** A zsnaimi konzervgyárosok kartelt alakítottak. A kartel egyik nyilatkozatában kartelt tette, hogy a kartel alakítására azért volt szükség, mert sok silány magyar áru kerül zsnaimi ugorka gyanánt forgalomba. A magyarországi ugorka-, főzelék- és gyümölcs-konzervgyárosok tegnap értekezletet tartottak a zsnaimi gyárosok perfid támadása dolgában. Elhatározták, hogy felszólítják a magyar fogyasztóközönséget, ne vásároljon zsnaimi ugorkát, amelyhez a Magyarországon felvásárolt silány árut használják fel a külföldi gyárosok. A magyar gyártmányok nem szorultak arra, hogy idegen név alatt csempésztessenek a fogyasztó kezeihez, mert a magyar áruk ugy minőség, mint íz és tartósság tekintetében messze felülmúlják a zsnaimi gyártmányokat, s emellett tetemesen olcsóbbak is.

— **Feljelentett fürdőzők.** Forgatic János 17 éves fiúmei munkás és Spicca Antal 16 éves fiúmei napszámos tegnap reggel Pioppinál a szabad tengerben fürdöttek s a vízből a szárazra lépve meztelenül táncoltak és ugráltak közbotrányt előidézve. Megindították ellenük az eljárást.

— **Rockefeller jövedelme a petróleum-trösztből.** Egy newyorki kereskedelmi újság érdekes adatokat közöl az amerikai petróleum-tröszt vagyoni viszonyairól s arról a jövedelemről, amelyet az amerikai petróleum-tröszt a Standard Oil Company Rockefellernek juttat. A tröszt 1882—1909-ig 1049,442,064 millió dollár jövedelmet produkált, ebből 670,427,300 dollárt fizetett ki osztalékul s a fel nem osztott nyereséget 397,018,764 dollárt helyezett tartalékba. Rockefeller a Standard Oil Company mindenható elnöke, aki a tröszt részvényeiből 25 százalékos részesedést mondhat a magának osztalékul, 1882-től 1909-ig 175,000,000 dollárt kapott s ezenfelül a fel nem osztott nyereségből is jut rá vagy 100,000,000 dollár.

— **Eltűnt sógor.** Leskovacz Albin, ki a via dei Gelsi 229. szám alatt lakik, megjelent a rendőrségen és eladta, hogy Kobol Antal nevű 20 éves sógora a napokban eltűnt. Azt hiszi, hogy az eltűnt fiatalember a vízbe fullt. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Letartóztatott bűvész.** A rendőrség letartóztatta Margan János 66 éves dragai illetőségű embert, aki a Corsia Deák egyik házában bűvésznek adta ki magát és szemfényvesztésre vállalkozott. A rendőrségen megállapították, hogy az illető pénz és szállás híján csavarog, amiért lecsukatták.

Távirat ◀▶ Telefon.

Egyeztető tárgyalások.

BÉCS, jul. 20. A magyar országgyűlési pártok augusztus hónap folyamán egyeztető tárgyalásokat tartanak, amelyekre az összes pártok kész tervezetekkel jönnek. Az egyeztető tárgyalások célja, hogy válság minden kérdésével, különösen az önálló bank megoldásának módzataival foglalkozzanak.

Kirabolt takarékpénztár.

KÖSZEG, jul. 20. A sömenyházi takarékpénztár irodai helyiségébe ma éjjel betörték s az ott talált nagyobb összegű pénzt elrabolták. A betörést cigányok követték el, akiket a csendőrség letartóztatott.

Sikkasztó banktisztviselő.

BUDAPEST, jul. 20. Löw Gusztav könyvelő, a Budapesti Takarékpénztár kárára 20,000 koronát elsikkasztott és megszökött. A sikkasztó tisztviselőt sikerült letartóztatni.

Szőkevény katonák.

BUDAPEST, jul. 20. A budapesti főkapitánysághoz napról-napra érkeznek jelentések megszökött katonákról. Különösen az ungvári hadtestparancsnokságtól szöknek el sokan, ahonnan a jelentés szerint eddig hetvenkilenc katona szökött meg. A ország többi hadtestparancsnokságai pedig százharminc szökevényt

jelentettek fel. A szökevény katonák nagyobb része magával vitte egyenruháját is s több lopást, betörést követtek el katonaruhába ültözve. Minthogy a hadtestparancsnokságok azt hiszik, hogy a szökevények amerikai utlevelet fognak váltani, arra kéri a főkapitányságot, hogy a szökött katonákat az utlevél kiadása előtt tartóztassa le.

Darányi Marienbadban.

BUDAPEST, jul. 20. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter három keti kurára Marienbadba utazott.

Aratósztrájk.

MAKÓ, jul. 20. A csanádi püspökség lellei uradalmán aratósztrájk ütött ki. A sztrájk színhelyén megjelent főszolgabíró nem tudta a sztrájkolókat a munka folytatására rábeszélni.

Örültek nyilvánított gyilkos.

ARAD, jul. 20. A temesmegyei hírhedt kilencszeres fojtogatót, Kádas Jenő kereskedő segédet a törvényszéki orvosok megvizsgálták s örültek találták. Minthogy az orvosi véleményt az igazságügyi orvosi tanács is megerősítette, Kádast a gyulai örültek házába szállították.

Betegsegítő orvos bünei.

BAJA, jul. 20. A bajai kerületi betegsegélyzőpénztárt a budapesti központ ma utasította, hogy a súlyos visszaéléseket elkövetett Kulman Oszkár dr. fegyelmi ügyét mielőbb intézze el s a tárgyalást már holnapra tűzze ki. A tárgyalás szenzációsnak ígérkezik.

Perzsia új kormányzója.

PÁRIS, jul. 20. Francia hírlapok a következőket írják Azed-el-Mulkról, akit Achmed Mirza sah mellé, kiskorúsága idejére, kormányzóul állítottak: A kormányzó, aki most hatvanöt éves, egyike Perzsia legkedveltebb és legtiszteltebb személyiségeinek; feje a Kadjar-családnak, mely a mostani dinasztia ősi származik. Tulajdonképpen politikai multja nincs, habár egy ízben igazságügyi miniszter volt. Azed-el-Mulk volt kísérfője Nasred-Lin sahnak európai utazásaiban, és hű tanácsadója volt Muzaffer-ed Dinnek. Már régóta hódol a liberális eszméknek. Az ő házában találkoztak a liberális férfiak, amikor 1908. júniusában tiltakoztak Bahadur-Dseng áldatlan működése ellen. Ő állt akkor az élére annak a küldöttségnek, mely a sahtól az emir elbocsátását kérelmezte. Ekkor a sah a küldöttség minden tagját tömlöcbe csukatta: egyedül őt nem merte bántani, ámde Azed-el-Mulk kijelentette, hogy mindaddig nem távozik a palotából, míg társai szabadságukat vissza nem nyerik. Egyébként is az udvarnál kivételes helyzete volt. Egyedül neki volt joga a sah jelenlétében üve maradni, és ünnepélyek alkalmával, vagy felvonulásoknál, ő következett mindjárt a sah után, ragban megelőzte a nagyvezirt.

Véres összeütközés

Macedoniában.

SZALONIKI, jul. 20. Nevrokop környékén egy csendőrijárat egy erős bandát lepelt meg s öt komitácsit agyonlőtt. A banda megmaradt tagjai futásnak eredtek.

Óriási szélvihar Amerikában.

LONDON, jul. 20. Newyorkból táviratozák, hogy tegnap este óriási szélvihar dühöngött. Newyork áliamban számos gőzös és jacht hajótörést szenvedett. Huszan vízbefultak. Clearmontban sok kiránduló, hogy a szélvihar elől meneküljön egy verandára menekült ez azonban leszakadt. Kilencven személy súlyosan megsérült.

A pétervári kolera.

SZT.-PÉTERVÁR, jul. 20. Tegnapig újabb 68 kolera megbetegedés történt és harminchatan meghaltak. A betegek összes száma 854.

Clemenceaut megtámadták.

PÁRIS, jul. 20. Clemenceau köztársasági elnököt tegnapelőtt este mikor saját házából távozott egy részeg ember az utcán bottal megtámadta. Egy közel álló rendőr lefogta az ittas embert, akit később Clemenceau rendeletére szabadon bocsátottak.

Wallenstein emlékére.

ÉGER, jul. 20. A Wallenstein emlékére rendezett ünnepi játékokat igen szép időben tegnap folytatták. Reggel fél 9 órakor rendezték Wallenstein bevonulását. Ezt követték a céhek játéka, a városi katonák lándzsa-tánca és a polgári leányok hódoló tánca. A délelőtti ünnepségeket a katonai menetnek Wallenstein előtt való elvonulásával fejezték be. A fényes lefolyású ünnepség a nagyszámmal megjelent osztrák és külföldi vendégeknél, amelyeknek számát több mint 12.000-re teszik, nagy tettszére talált.

Délután Mária Annuciáta főhercegnő és Zita pármái hercegnő érkeztek ide.

Magyar huszárok Pétervárott.

PÉTERVÁR, jul. 20. A 14. cs. és kir. huszárezred küldöttsége tegnap érkezett ide Kahler ezredes vezetésével, hogy koszorút helyezzen Vladimir nagyherceg volt ezredtulajdonos koporsójára. Vielopolszki herceg orosz gárdahuszárezredbeli hadnagyot diszszolgálatra rendelték ki a küldöttség mellé. A küldöttséget Mária Pavlovna özvegy nagyhercegné kihallgatáson fogadta. A tisztek ma Péterhofba fognak utazni.

Az orosz csapatok.

KASVIN, jul. 20. A Labinsky-kozákvezred tegnapelőtt ideérkezett és Sipahdar engedelmével táborot ütött. A város nyugodt.

BERLIN, jul. 20. Pétervárról táviratozza a Vossische Zeitung tudósítója: A kormány elhatározta, hogy nem küld csapatokat Perzsiába. A teheráni orosz követ utasítást kapott, hogy iparkodjék rávenni az új kormányt, hogy biztosítson a volt sahnak megfelelő évjáradékot, amelynek fizetéséért Oroszország és Anglia közösen vállalná a kezességet. Itteni diplomáciai körökben azt hiszik, hogy Mohamed Ali még tovább is ellenállhatott volna, mert nyolcszáz főnyi katonasága volt, de az angol és orosz követek tanácsára jobbnak látta az orosz követségre menekülni.

Tizenhárom akasztófa.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 20. Ma hajnali két órakor kivégezték a forradalom tizenhárom értelmi szerzőjét, köztük Wahbeti derivist és három más papot, továbbá két tábornokot. Wahbeti és három társa imádkozva, énekelve ment az akasztófa alá. A bitófákat a parlament épülete előtt állították fel, csak ketőt nem ott, hanem Mohamed Sefket pasa főparancsnok házában s ezekre kötötték fel Kabasakal Mehemed Cserkes tábornokot, Abdul Hamid volt szultán egykori hadsegédét, akinek lelkén száz meg száz emberélet szárad és mellette akasztották fel Jussuf pasa tábornokot, aki az erzerumi lázadást vezette.

Don Carlos holtteste.

MADRID, jul. 20. A madridi herceg holttestét az Excelsior szálloda egyik termében ravatalozták fel, melyet ez alkalomra fekete szövetekkel vontak be. Ugyane helyiségbe ol-

tárt állítottak, amelyen a pápa engedélye alapján ma délelőtt halotti misét mondanak. Az elhunyt fivérei, Alfonz herceg és a casertai gróf itt vannak. A koporsón spanyolországi VII Károly felírás van.

Váltóhamisító jegyző.

SZOMBATHELY, jul. 20. Vasvárott nagyváltóhamisításnak jöttek nyomára. Szuper József elzüllött jegyző a járás gazdagabb földműveseit behálózva, váltót hamisított nevükre. Eddig száz hamis váltót fedeztek fel. A váltóhamisító jegyző megszökött, de utközben a csendőrség letartóztatta.

Véres sztrájkok.

LONDON, jul. 20. Lyndorában a Standard Steel Company gyártelepein, melynek külföldi munkásai tegnap sztrájkba léptek, nagy kihágások fordultak elő, melyek folyamán több sztrájkoló megsebesült. Mintegy 3000 munkás van foglalkozás nélkül.

Uj perzsa választások.

TEHERÁN, jul. 20. A régi parlament helyreállításának terve keresztülvihetetlennek bizonyult. Ezért az új választási törvény alapján képviselőválasztások lesznek szükségesek. A sahn csapatait pénzzel akarják eltéríteni a fosztogatásoktól. Az örmények, akik mézszárlásoktól tartottak, ismét megnyugodtak.

Kobelt és Vidákovics**BRISTOL KÁVÉHÁZA**

ABBAZIA.

Estéknént

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányzenekara hangversenyez. Utolsó hajó Fiuméba este 1/2 11 órakor.

Lido-Velence a világ legfővényesebb tengerpartja.

Lido-Velence Nagy tengeri fürdő. — Kinesiterapikái intézet. — Fürdőkabinók a fővényen.

Excelsior luxus-szálló. — Grand Hotel des Bains Hotel Villa Regina — Grand Hotel Lido. Villák. Parkok. Autóautólok.

Lido-Velence. Uj nagy Kursaal. Színházak. Galamblovészet.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Egészen új műsor

Romana Jone olasz énekesnő, Wiener Lilly bécsi szubrett, Jolly Juliette horvát-német szubrett, Gina de Lery nemzetközi táncosnő, Giustino Minervini érdekes műsorával, Troupe Aartakoffs orosz ének- és tánczosport, André Anny nemzetk. táncosnő, Martens Anny angol énekesnő s táncosnő, Les Minervini olasz duett.

Karmester: Virgilio Virgili Rendező: Venutti Nino. Kezdeté este 9 órakor. Uj műsor.

Belépti díj I kor.**Nagy látványosság.**

BAUER GRÜNWALD A magyarok OTTHONA

VELENCE — KITÜNŐ KONYHA.

Hotel Pensió JOLANDA

VELENCE

Legolcsóbb, legszebb fekvésű szálló Riva degli Schiavoni, 200 lépésnyire a Márktértől.

Modern kényelem. Villanyvilágítás. Kitünő konyha. Szobák 3 lírától feljebb. Pensió 8 lírától feljebb.

Cantrida „FIUME“ vendéglő

a fürdővel szemben.

Szép árnyékos kerthelyiség tekepályával kitünő magyar és olasz konyha, jó ausztriai és stájer borok. Kőbányai polgári duplamalátá sör.

Számos látogatásért esedezik

MANN HANS vendéglős.

Büchler L. Abbazia

(a Stefania szállóval szemben)

Férfidivat különlegességek a legelőkelőbb uri közönség számára.

Magyar cég!

Szabott árak!

Butorcsmagolást

gyékény és szalma közé, átköltöztetést és butorszállítást butorszállító kocsiban pontosan és jutányosan elvállal.

FRANK G.

Fiume, Via Germania 11. III. em.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM

FIUME, DEAK-KORZÓ.

A magyarság találkozó helye. Helybeli vendégek az étlapárakból 20% engedményt kapnak.

TULAJDONOS: SZENTGYÖRGYI FERENC.

Ügyes elárusító kisasszony,

ki a magyar nyelven kívül több nyelvre ért felvétetik Fleischhacker C. tejszernakában Fiume Piazza Elisabetta

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedale Casa Wurzer I. em.

Lido-Velence Splendide szálló

Villa Principessa Giovanna

Tulajdonosok: FRATELLI CARRARO

Elsőrangú, újonnan épített szálló gyönyörű, csendes fekvésben, remek kilátással a lagunákra és Velencére. Nagy előcsarnok terraszok, villanyvilágítás, lift, központi fűtés, dohányzó, billiárd, olvasó- és hölgyterem. Külön lakásrészek fürdővel és toilette-helyiséggel. Tágas kert.

Penzió és külön megállapodások

családok részére igen mérsékelt áron.

Nagy étterem. -- Elsőrendű konyha és kiszolgálás.

Pilzeni és müncheni sör.

Grammofonokat és lemezeket

legnagyobb választékban kicserélhető tűvel és tűcserélés nélkül,

messzehangzó lemezeket

termek és kerthelyiségek számára, továbbá

„detektiv“-boltpénztárakat

csengettyű-alarmkészülékkel, a mely a kézi pénztár megdézsmálását vagy betörést lehetetlenné teszi, végül

Wertheim-pénzszekrényeket

minden nagyságban készpénz és részletfizetésre árusít a

Tengermelléki Kereskedelmi Társaság Fiume, Corso 12 I. em.

Javítások elfogadhatnak.

GUSTINCICH JÁNOS

finomsütődéje

Fiume, Via Alessandrina I. sz.

készíti elsőrendű

tea-kétszersültet

luxus- és házikenyeret, Graham- és rozskenyeret. Ezenkívül elfogad sütésre kenyeret és süteményeket.

Nagy lisztraktár a legelső budapesti gőzmalmokból.

Házhoz szállítás! Telefon 853 sz.

Kétszersültek postai csomagban is szétküldetnek.

LIDO-VELENCE

HUNGARIA PALACE SZÁLLÓ

Az egyetlen nagyszálló a Lidón, mely nem a szállótársaság tulajdonát képezi. Külön e célra épült s berendezése minden kényelmet felölel. Személyzet és kiszolgálás jó részben magyar.

Magyar konyha! Pontos kiszolgálás!

Teljes penzió tiz lírától feljebb.

„Herkules“

Nemzetközi Segélyszövetkezet.

Fiume, Andassy-tér 26 II. em.

felvesz tagjai közé 15-80 év közötti egészséges embereket orvosi vizsgálat nélkül a legszegényebb ember által is betartható jutányos feltételek mellett.

Már 4 hóval a belépés után kifizeti azonnal a teljes biztosított összeget halál esetén és 6 hóval a beiratás után jelentékeny pénzsegélyeket ad.

Minden 5 évben szétosztják a nyereség felét a tagok között, míg másik fele az egyesületi tartalékalap javára marad.

főfeltételek a beiratáshoz:

1. a teljes egészség és
2. a társulati alapszabályok 8. §-ában előírt összeg lefizetése a beiratáskor.

Bővebb felvilágosítást ad a „Herkules“ fenti irodája.

Telefon 10-52. Sürgőnycim „Herkules“

Ügynökök magas jutallékkal felvétetnek

FLORIÁN KÁVÉHÁZ

VELENCE Szt. Márkus-tér.

Elsőrendű kávéház. Az idegenek találkozó helye.

Kitűnő fagyalt alla napoletana Tea, kávé, csokoládé, cukrászsütemények stb.

Előzékeny kiszolgálás.

Megnyilt! Megnyilt!

Az újonnan átalakított

„Monte Verde“ vendéglő

kerthelyisége. Kitűnő kiszolgálás. Finom ételek és italok.

Naponta cigányzene.

A magyarok legkellemesebb szórakozó helye.

A vendéglős.

Első fiumei magyar kárpitos és diszító

Fiume, Corsia Deák 38 és Via Germania 33.

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók

Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, diszító és angol bőrmunkát jutányos árban.

Szíves pártfogást kér **Garami József** a budapesti Steinschneider udv. szállócég volt munkavezetője.

ABBAZIA

Petriz Szálló és Étterem

(azelőtt ERTL.) Abbazia központjában.

Elegáns szobák. Elsőrendű konyha. Naponta friss halak. Kőbányai polgársör és pilzeni ősforrás. Válogatott borok.

Új tulajdonos **Petriz József**, az Emma penzió tulajdonosa is.

Lido-Velence

PANNONIA VILLA

Gyönyörű központi fekvés, teljesen újjáalakítva: 40 szoba s külön apartamentok. Előzékeny kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Egy tulajdonban az új kávéházzal a Szt.-Márktéren (a quadri mellett) és a Frezzeria utcában levő nagy cukrászdával. Nagyb. pártfogást kér **Carlo Lavenna**.

A legjobb asztali ital a

Kalsdorfi Sauerbrunn

ásványviz. Nem feketíti meg a bort. Kapható az összes drógériákban, fűszerüzletben és gyógyszerárakban.

Képviselő és főraktáros

Ponzeccchi R. U. - Fiume

Vicolo Bottai. Piazza Ürmény 2. Telefon 777.

QUADRI KÁVÉHÁZ

VELENCE, Szt. Márkus-tér.

Csokoládé, tea, cukrászda, frissítő italok, likörök és finom borok.

A Velencét látogató magyarok találkozó helye.

VELENCEBEN

mozaikáru, korallok és velencei különlegességek legolcsóbban kaphatók

Franco G. cégnél

Szt. Márktér 114. és 140. számú bolt és S. Moisè 1344.

Bonin Penzió - Velence

S. Marco, Corte Barozzi.

Kitűnő bécsi penzió, főleg magyarok és osztrákok által látogatva, egy percnyi távolságra a Márkus tértől.

Napi penzió ár hét lira.

SPIRID MARCETTA

ORIENT

kávéháza

FIUME, Zichy tér 3.

Előzékeny kiszolgálás.

Minden este cigányzene.

Az „Első Fiumei Őr- és Záróintézet“

keres jó megjelenésű és személyes összeköttetésekkel bíró

helyi ügynököket

magas jutalék mellett. Bemutatkozás délelőtt 11-12 és délután 3-4 óráig

Központi igazgatóság: Fiume, Via della Riva 8. sz. I. emelet.